Deo optimo maximo uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono. (1718) Lucy 1418

QUÆSTIO MEDICA,

Quodlibetariis disputionibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-octavâ Novembris.

M. AMANDO DOUTE', Doctore Medico, Præside.

An Virago fœtum progenerat imbecillem?

TAM stolidorum hominum, quàm sapientum quorumdam sermonibus innocens mulier sæpè vapulat. Namque ab illis ubique locorum dente maledico carpitur; despicatissimum animal ab iis & contemptissimum habetur. Ipse Aristoteles Philosophiæ laude clarus quantum ingenio, quantum eloquentiâ potest, incumbit ad depressionem, perniciemque mulieris: scilicet hanc ἄῤῥην ἄθηλυν criminatur, hanc præter vota naturæ parentis in lucem suscipi scribit, quin etiam in dedecus & in opprobrium naturæ factam, non dubitat fœdissimum monstrum appellare. Qui remissiùs jam agunt cum fœminâ, vasculum esse garriunt, in quo semen hominis futuri conceptum, vitalis spiritus per orbem diffusi beneficio exsuscitetur. Mirum profectò matres à filiis tam malè excipi. Si rem ex æquo voluerimus æstimare, si de solâ Hypatiâ meminisse, quàm ferunt ætatis suæ Philosophis longè superiorem, fatebimur maximam esse præstantiam fœminarum, nec aures ampliùs hisce malis dabimus Philosophis, quibus quum æs triplex circà pectus, nec formâ, nec elegantiâ muliebri moveri queunt. Quippè licet sinè controversiâ primæ viris deferantur in pluribus seu jure à naturâ dato, seu per vim acquisito; negari non potest fœmineas dotes virtute masculâ minus obscurari. Atque ut omittam cætera vel mentis, vel vitæ munia quæ tam nobiliter à mulieribus, quàm à maribus exercentur, generationis opus, fœminarum proprium & præstantissimum opus esse putaverim. Et verò quid aliud affert vir ad generationem, quam candentem spumam, quæ spuma vix aliqua modò esse videtur, si fides Anglo doctiori. Fœmina verò dat non ὑδρομα turpe, salivali oris excremento vel oculorum lacrymis iniquè collatum, sed ovum illustre, sed materiam stabilem ex quâ jam jam homo novus progignatur. Illa sinu suo fœcundum germen complectitur, fovetque, donec numeris omnibus absolutum hominem in has auras emittat. Huic porrò generationis officio fœmina quæque feliciter non vacat. Quæ staturâ major, numero sobolis plerumque minor. Quæ niveo candore cutis image conspicua, non prælucet fœcunditate clariori. Quod te fortassis in admirationem traducat, sunt è fœminis nonnullæ, quæ bellè nutriuntur, quæ artuum robore præstant, quæ sanitate gaudere videntur florenti, quarum etiam non castiganda segnitas vel quum veneri litandum, vel quum equitandum: Quæ tamen ὧν ἓ φεντείας ἓ ὀσίας è tribu sunt & curiâ sterilium aut paucos omninò liberos & admodum imbecilles progenerant.

GENERATIONIS opus, Dei satoris suspiciendum opus. Quis enim glandem videat, nec miretur, ex imbribus tam exilibus nemorum decus arborem nasci, quæ sublimi vertice vicina propè feriat sydera. Sed quisquis humanum semen speculabitur, ægrè sibi persuasurus est, ex hic rudi mole virum fieri matris ex partibus conflatum arte mirâ perfectis. Ut autem vivat semen ac foboleſcat, magni refert; quibus ex fontibus manet, quibus vasis excipiatur. Si fontes impuri, venus frugiperda, vel vitiis proles deformis futura. Si vasa compressa & contracta nimiùm, artus pueriles difficillimè fingentur, debitum non capient incrementum. Sed sicut ea solum rident prata, quæ salientis aquæ rivis irrigantur; ita nullos ex semine fructus habere possumus, nisi multus humor ad uterum fluat, quò siticus puellus recreetur, ὑγιὲς ἐσόμενος ἓ ἀ σύμφυτος ἓ ἀ ἔσκατὸς, σακραπινόν. Hinc venas & arterias plures provida natura fecit, ut purpureus liquor jugi fluxione currat ad placentam: moxque hoc dulciori succo ab umbilici vasis accepto pascatur infans ad satietatem. Nec enim iis assentior, qui fœtum utero captivum nutriri putant seu lacte per os, seu sero per cutis poros immisso. Quod si non suppetit hæc sanguinis ubertas, fieri nullatenùs potest, benè se se habeat infelix propago. Nam quemadmodùm in annonæ penuriâ sedet in ore pallor & macies in corpore. Quemadmodùm fœtiis efœtialibus corpus languet destitutum cibo familiari: sic puer materni sanguinis inops, nusquam valet, nusquam colligit vires necessarias, quibus membra confirmentur ac demum victor ovans ex uteri carcere prorumpat.

NON eadem sors, non una conditio fœminarum. Alia est quæ os habitumque Dææ similis. Alia est quam frontis honos eximiè commendat. Illa necessariò colitur, hæc amatur necessariò. Quædam est quæ stertit ad multam diem; quæ fusum torquet ingloria. Quædam est quæ res arduas jugiter animo voluit, quæ matutina, quæ sedula mansi operam navat. Est quæ laboris impatiens, nisi fortè venerei. Est quæ firmis lacertis quodlibet opus & onus fortiter sustinet. Hâc insigni virtute corporis, mulier à muliere potest æquissimè disparari. Quod si venas hujus utriusque generis tenere studeas, facili negotio capies, quanto distet à se se invicem intervallo. Scilicet illa domo concluſa pedem foràs non effert, hæc audax omnia perpeti, latebras tecti fugit. Illa solem æstivum æque ac hybernum cavet; hæc gaudet liberiore campo seu dum Zephiri molles in aëre ludunt, seu dum unà Eurusque Notusque ruunt. Illa perpetuo abundat otio; hæc ubique operosa virilem patientiam in operibus æmulatur, industriam æquat; quodque viro similima, Virago celebratur. Rara in terris avis, sic à naturâ comparata mulier, nec fortè pluris æstimanda mulier; si ratio fœcunditatis habeatur, ex quâ laus maxima fœminis accedit. Et verò licet deliniri sæpè soleat præsentis amoris voluptatibus: illa tamen pretiosum amoris pomum vix legit. Dum alterius sexûs dotes ipsi tribuit natura, videtur has ipsi negasse virtutes, à quibus habent cæteræ mulieres quod matres salutentur. Et quidem ut generosa parens filios procreet, locos habeat commodos oportet proli gestandæ. Hi verò loci debent ita esse affecti, ut pro re natâ modò contrahantur, modò protrahantur. Contrahuntur, ut acceptum semen incalescat: sicque motus fiat ad secretionem partium confusarum. Protrahuntur, ut crescat, ut augeatur conceptus. Nec satis mater optima sanguineos latices effundere tenetur, ut alimenti, simulque augminis materiam filio suppeditet: alioquìn susceptæ proli minùs providere, minùs implere suas partes dicetur. Verùm hæc ambo cæterarum fœminarum ornamenta desiderantur in Viragine, quemadmodùm & in prosedâ, ac veteranâ virgine quæ ἀδάμας vixit: quapropter mirum videri non debet, si robusta mulier, aliquandò conceptum nesciat, aut saltem si nullius dignitatis nullius pretii sobolem enitatur.

EMINENS robur, Athletarum virtus eminens necnon & fœminarum quartumdam. Robur exercitio potissimùm acquisitur, à quo induratur omne corpus: naturæ tamen donum est splendidius. Maximè pendet ab affectione quadam nervorum, membranarum ac ligamentorum quâ fit ut harum partium stamina sibi cohæreant ac continuentur, atqueita motus quosque ferant sinè metu disjunctionis. Quantam enim esse putas cohærentiam vinculorum, quibus verteбræ dorsi colligantur, dum quis enorme pondus per urbis compita strenuè bajulat. Sed multo nec fugaci spiritu cava nervorum debent repleri quo diutiùs & alacriùs exerceantur. Hinc qui jejunus, non laborat constanter, himo nisi vino madeant & utantur pane secundario quique, quorum præ cæteris nobilitatæ vires, intrà breve tempus animo deficiunt. Quibus igitur corpus extructum à naturâ, quod longi laboris tædia ferre queat, caleant illi plurimùm oportet, solidiora nacti sint ossa, nervos, membranas, ligamenta constantia strictiori compactione. Jam verò si rem æquâ lance libremus, an credideremus? excellens robur conveniat unà cum inextinguibili fœcunditate. Certè nemo sapiens, hæc disjuncta duo componere mediteтur. σῶμα μὴτεος ζυμμενικὸς Viragini sæpè numerò contingit ex cornio'à quasi duritie connatâ. Undè σπερμα velut adstrictiores & compactiores virile semen difficiliùs exsugunt. Sed membranæ quibus constat uterus Viraginis, indolem referunt aliarum partium spermaticarum ex quibus ipsius corpus coagmentatum; duriores sint illæ, quam ut pateant satis tempore prægnationis: adeòque ureri parietibus facilè puer in habitet. His nimirùm angustiis loci compressior, sic tanquam injectis vinculis coercetur, undè nec liberè movetur, nec meritâ potitur usquam accretione. Sed qui spiritus φορολὸς ἓ τεχνικὸς ineſt præcordiis Viraginis, si recentem quotidiè sanguinem facit, eundem exsorbet quotidiè. Quod si parti cuidam optimi liquoris flamma vorax parcit, hæc sanè pauxillula, quâ tenuiter, quâ miserè famelicus alatur Embryon. Quæ ergò alibi natura suas opes effundit in nascituros manu quasi prodigâ; has ibi non nisi parcâ dat, ac impertitur. Has ideò conferre potes meritò fœminas cum arboribus, quæ ramos longè, latèque explicant, quæ frondescunt amœnè, quæ superbè comam ad cœlum extollunt, avaro tamen colono fructus reddunt admodùm ingratos.

MULIEBRIUM locorum coarctatio multùm obest accretioni, perfectionique fœtûs. Id autem in dubium minimè revocaturus es, modò cum principe medicinæ dudùm observaveris, semina melonis aut cucumeris vitreo vasè quodam exiguo contenta, non nisi degeneres fructus proferre. Sed si non nihil ad Bononienses canes attenderis, hos idcircò delicatulos, hos parvitate spectandos brevì rescies, quod recens nati quibusdam inclitudarum arculis, ultrà quarum terminos quum artuum moles non distendatur, indè fit catelli non superent quandòque musculi magnitudinem. Alia si quæras exempla, quibus tibi declaratur manifestè, pro minori capacitate uteri minorem puellum obtineri. Non te moror, alia sunt. Si verbi gratiâ, mulier suum cælare velit amorem & quem prægnans mater filium alvo continet, ab omnium oculis removere studeat, universum abdomen strictissimè fasciat. Quod si testis oculatus fueris post hac hujus puerperii; videbis, nihil mollius nihil humilius hâc prole, quæ tunc editur ab iniquâ novercâ. Quod si exteriùs injecta vincula fœtui grave detrimentum afferunt: cur nativa contractio muliebris uteri parem effectum non fortiatur. Si quis demùm in animo tuo scrupulus resident; quo sit, minùs credas, juvenem, sanam, virilis cum valentiore viro pugnantem fœminam, tantum sanguinis fœtui suppeditare non posse quantum opus ut ipse saginetur, audi Medicum Dictatorem, hîc te docebit, robustas mulieres μὴ καταμηνιώσας, tributum sanguinis raro persolvere. Sed si ab oratore accipias omnia quæ tellus concipit semina, temperatione caloris oriri & augescere, quid ni putes? ab æstuosissimâ Viragine manetum ac debilem effectum producendum. Certè sicut sol matutinis horis benignâ luce multos è sinu terræ flores prolicit aliquandò, quos ipse vorat, dum spicula recta vibrat medio die, sic ex potentiori semine Viraginis factus puer, intrà breve tempus marcescit, ab eodem propè absumptus igne, à quo fuit eductus.

Ergò Virago fœtum progenerat imbecillem.

B.I.P. BIBLIOTHEQUE

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus Gayant, Medicus Regis ordinarius.
M. Franciscus Vezou.
M. Claudius Puylon.

M. Claudius Berger.
M. Claudius Biendisone.
M. Dominicus de Fatcy, Scholæ Professor.

M. Raphaël Maurin.
M. Petrus Cresté.
M. Alexander Michaël Denyau, Professor Regius.

Proponebat Lutetiæ JOANNES-FRANCISCUS FOY-VAILLANT, Bellovacensis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1688.